

Het lezen van de *Tora*

Joden en christenen lezen de Hebreeuwse Bijbel – wat wij het Oude Testament noemen – als Heilige Schrift. Maar in het jodendom hebben de eerste vijf Bijbelboeken (Genesis t/m Deuteronomium) een heel bijzondere plaats. Samen vormen zij de *Tora*. In het jodendom draait alles om de *Tora*. Het woord *Tora* wordt vaak vertaald met “Wet”, maar het gaat natuurlijk in deze Bijbelboeken om meer. Je kunt beter vertalen met “Onderwijs”. Wel is het zo dat in het jodendom de nadruk ligt op de geboden en verboden.

Voor het lezen van de *Tora* wordt in de synagoge een boekrol gebruikt.

De *Tora* wordt in één jaar helemaal gelezen, volgens een vast rooster. Voor elke week staat precies vast welk gedeelte (welke *parasja*) er aan de beurt is. De gedeelten zijn genoemd naar het begin ervan. Zo heet bv. de eerste *parasja* (Gen. 1:1-6:4) “In den beginne”. De laatste *parasja* (Deut. 33:1-34:12) heeft “Dit is de zegen”. Die wordt gelezen op de speciale feestdag *Simchat Tora*, “Vreugde der Wet”. Dan wordt ook meteen Genesis 1 gelezen. Er wordt op die dag met de *Tora*-rollen gedanst.

De *Tora*-rollen worden bewaard in een speciale kast in de synagoge: de Heilige Arke. Onder woorden van aanbidding en dank wordt de *Tora* uit de Arke gehaald, en de synagoge door gedragen. Daarbij raken mensen de rol aan met de franjes aan hun gebedskleed of hun gebedenboek; daarna kussen ze die – een teken van eerbied en liefde. De *parasja* is verdeeld in zeven gedeelten. Het eerste wordt zo mogelijk gelezen door een *kohen*, iemand uit het priesterlijk geslacht. Het tweede zo mogelijk door iemand die nog uit de stam van Levi komt. Daarna worden anderen uit Israël opgeroepen. Het is een bijzondere eer als je een gedeelte voor je rekening mag nemen. Je hoeft het niet per se zelf te lezen, dat mag ook een ander namens jou doen. Maar in elk geval zeg je de in- en uitleidende dankwoorden.

Als de *Tora* gelezen is – en, ook volgens een vast jaarlijks schema, een gedeelte uit de profeten – wordt de rol omhooggehouden. Daarbij zegt de gemeente: “Dit is de *Tora* die Mozes het volk Israël voorhield ... Een boom des levens is zij voor wie haar aangrijpen...” Die laatste woorden komen uit Spreuken 3. Aan de hand daarvan worden de twee stokken waar de *Tora*-rol omheengewonden is wel “Levensboom” genoemd, *Eets Chajiem*. De *Tora* wordt weer teruggedragen naar de Arke onder het zingen van Psalm 29 (deze Psalm wordt in de traditie in verband gebracht met de *Tora*-geving bij de Sinaï). In alles wordt duidelijk hoe belangrijk juist dit gedeelte van de Bijbel voor de Joden is – en er is nog veel meer waarin zij hun liefde tot en toewijding aan de *Tora* tot uitdrukking brengen. Zoals Psalm 119:77b zegt: “Uw *Tora* is mijn bron van blijdschap.”

ds. Aart Brons
(verbonden aan het CIS,
zie: www.centrumvoorisraelstudies.nl)